

Endoproteesimise raviteekond

Tiina Sats

29.06.2023

TERVISEKASSA

Väärtuspõhise tervishoiu eesmärk

- Parandada kindla terviseseisundiga patsientide **tulemeid**,
- optimeerides samal ajal **ressursside kasutamist**
- läbi **tõenduspõhise ja koostööl põhineva lähenemisviiside**
- kogu patsiendi **raviteekonna ulatuses**

$$\text{Väärtus} = \frac{\text{Tulemid}}{\text{Raviteekonna kulud}}$$

Endoproteesimise projekt

- **Probleemid**
  - Järjekorras 16 500 liigest, **järjekord üks OECD pikimaid**
  - **Järjekorra** haldamine
  - Teekonna **planeerimine**
  - **Nõustamisteenused**
- **Põhilised projekti osad**
  - **Raviteekonna** välja töötamine ja piloteerimine
  - **Järjekorra** korrastamine

- **Ajakava**

2023-2024	2025	2026	2027
Valimi kogumine	Viimane patsient jõuab teekonna lõppu	Projekti hindamine, rakendamine jätkub	Täiendatud raviteekonna rakendamine

Tekkinud küsimused

1. Miks ortopeed **operatsiooni vajava patsiendi perearstile suunab** ja mida patsiendiga sel juhul teha?
2. Kes annab järelravi ja statsionaarse õendusabi **saatekirja**

Miks suunab ortopeed patsiendi perearstile?

Probleem:

Patsient saabub perearsti juurde **segase infoga**, et ortopeed käskis teha **e-konsultatsiooni**. Epikriisis pole kirjas, **mida perearst tegema peaks**. Kuid on kinnitatud fakt, et patsient **sobib proteesimiseks**.

Selgitus:

Ortopeed suunab patsiendi perearsti juurde tervisekontrolli, et veenduda järgmises:

- Patsiendil ei esine vastunäidustusi (standardi lisa 1) endoproteesimiseks või perearsti hinnangul on need vastunäidustused operatsiooni ajaks likvideeritud.

Standardi lisa 1 näeb ette:

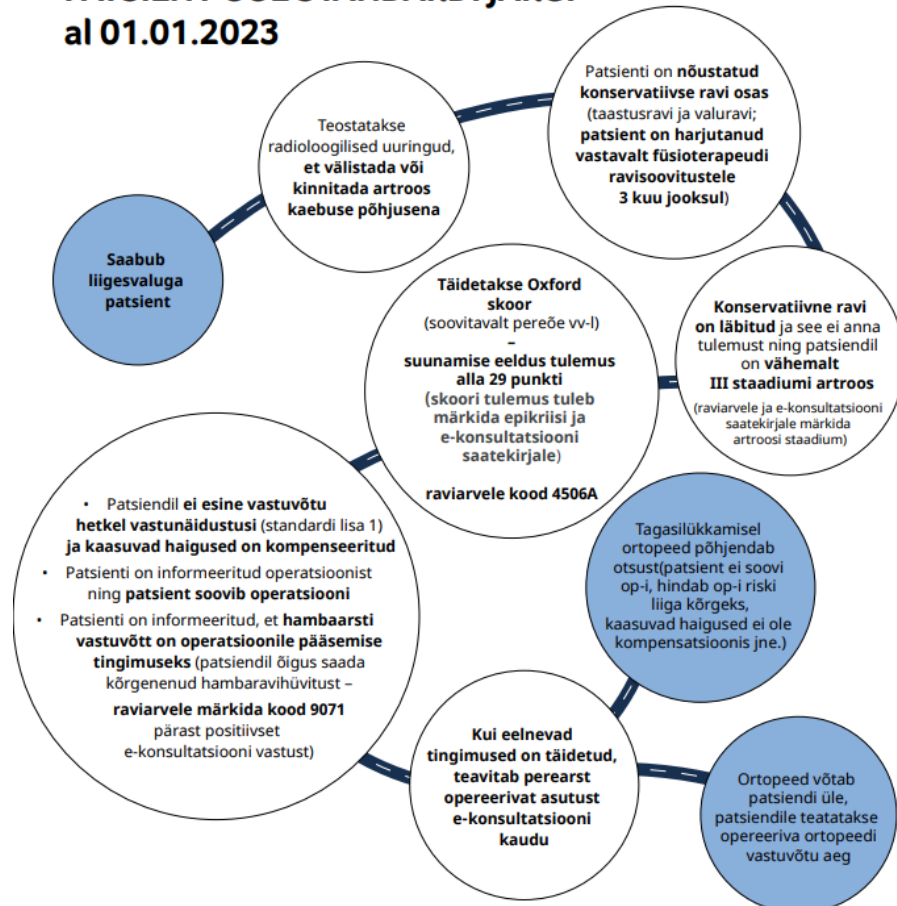
LISA 1.

Seisundid, mille puhul on endoproteesimine vastunäidustatud ja peavad olema kompensatsiooni viidud enne potentsiaalset endoproteesimise operatsiooni:

Ainevahetushaigused:	dekompenseeritud diabeet, KMI > 40 kg/m ²
Hematoloogilised	(ebaselge) aneemia, trombotsütopeenia, leukopeenia ja leukotsütoos, hüübimishäired
Pulmonoloogilised	ravimata või halvasti ravile alluv astma ja KOK, hingamispuudulikkus
Infektsioonhaigused	ägedad ja kroonilised infektsioonid, sealhulgas troofilised haavandid
Stomatoloogilised probleemid	suuõõne ja hammastega seotud infektsioonid, saneerimata hambad
Kardiaalsed	dekompenseeritud kardiaalne puudulikkus, aordisuistiku keskmise või raske astme stenoos, ravimata või halvasti ravile alluv hüpertensioon, ebastabiilne stenokardia, trombembooliline tüsistus (müokardiinfarkt, ajuinfarkt, flebotromboos) kolme kuu jooksul enne operatsiooni
Renaalsed	terminaalne neerupuudulikkus, hemodialüüs
Onkoloogilised:	käigusolev kemoterapia, kiiritusravi (vajalik koostöö onkoloogidega)
Vaimsed	dementsus, kognitiivse võimekuse oluline halvenemine ja/või haprus. Haprus on meditsiiniline sündroom, millel on palju põhjuseid ja kaasaaitavaid tegureid, mida iseloomustavad alanenud jõud ja vastupidavus ning vähenenud füsioloogiline funktsioon, mistõttu suureneb isiku risk sõltuvuse suurenemiseks kõrvalisest abist ja/või surmaks. <i>*ei kehti vältimatu proteesimise korral</i>
Sõltuvusprobleemid	alkoholism, narkomaania

Perearsti toetab patsiendi käsitlemisel järgmine skeem:

PATSIENT UUE STANDARDI JÄRGI al 01.01.2023

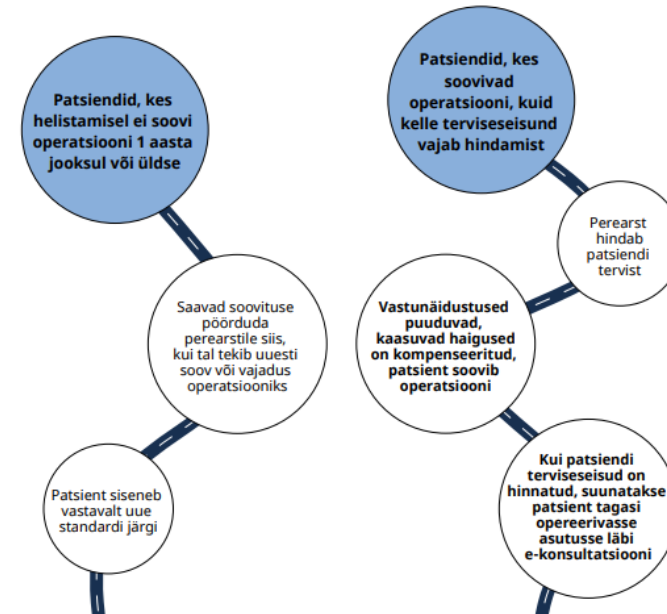

Järjekorras olev patsient

Raviasutusest helistatakse patsiendile vastavalt kontrollkaardile. Selle tulemusel selgub, kas:

1. Patsient endiselt soovib operatsiooni (lähima aasta jooksul)
2. On operatsiooniks piisavalt ette valmistatud või teatud juhtudel (pole pikalt perearsti vv-l käinud; esinevad vastunäidustused, kaasuvad haigused vajavad kompenseerimist) vajab tervise seisundi hindamist perearsti poolt

Ülal mainitud juhtudel saab patsient raviasutusest soovitusel pöörduda perearsti poole tervise seisundi hindamiseks (patsient informeerib ise perearsti; oluline info lisatakse raviasutuse poolt epikriisi).

Kui eelnevad tingimused on täidetud, teavitab perearst opereerivat asutust e-konsultatsiooni kaudu

Kes suunab patsiendi järelravile või statsionaarsesse õendusabisse?

Probleem:

- Patsient, soovib **kindlustunnet**, et pärast operatsiooni ootab teda **taastusravi, järelravi või statsionaarne õendusabi**
- **Õe vastuvõtul patsient adresseerib enda ootusi**
- Patsiendile selgitatakse haiglas, et **saatekirja ette ei vormistata, soovitatakse pöörduda perearsti poole**

Selgitus:

- Kõik osapooled annavad **sama sõnumi**, et taastusravisse, järelravile ja statsionaarsesse õendusabisse suunatakse patsiendid, kes seda **meditsiinilistel põhjustel vajavad. Saatekiri vormistatakse haiglas**
- Juhul kui patsiendil on **mure enda koduse toimetuleku osas**, siis antakse talle kaasa soovitus kontakteeruda enda **kohaliku omavalitsuse sotsiaalosakonnaga**
- Lisaks planeerime **KOV-dega kohtumist**

Parema tervise nimel!

